

12. NEDĚLE PO SV. TROJICI, 10.8.2008

Žalm 115:

Ne nám, Hospodine, ne nám, ale svému jménu dej slávu, pro své milosrdenství a pro svou pravdu!

Proč mají pohané říkat: Kde je ten jejich Bůh? Náš Bůh je přece na nebesích, koná všechno, co chce.

Jejich modly jsou stříbro a zlato, dílo lidských rukou. Mají ústa, a nemluví, mají oči, a nevidí, mají uši, a neslyší, mají nosy, a necítí, rukama nemohou hmatat, nohama nemohou chodit, z hrdla nevydají hlásku. Jim jsou, kdo je zhotovují, každý, kdo v ně doufá.

Izraeli, doufej v Hospodine, je vám pomocí a štítem. Dome Áronův, doufej v Hospodina, doufej v Hospodina, je vám pomocí a štítem. Vy bojící se Hospodina, doufejte v Hospodina, je vám pomocí a štítem. Hospodin na nás pamatuje, on nám žehná: Žehná domu Izraele, žehná domu Áronovu, žehná bojícím se Hospodina, malým i velkým. Hospodin, ať vás rozmnoží, vás i vaše děti!

Jste Hospodinovi požehnaní; on učinil nebesa i zemi. Nebesa patří Hospodinu, zemi pak dal dětem Adamovým. Mrtví nezpívají hallelujah ani žádný ze všech, kdo sestupují do říše mlčení. My však budeme žehnat Hospodinu nyní i na věky. Hallelujah!

1. Prosba o prokázání Boží slávy a výsměch modlám

Tento třetí žalm hallelové sbírky nás chce sjednotit ke společné oslavě našeho Pána Boha. „**Ne nám, Hospodine, ale svému jménu dej slávu.**“ Hebrejsky je sláva KÁBÓD, a to znamená tíhu, vážnost, důležitost, úctyhodnost. Prosit Pána Boha o to, aby jeho JMÉNO dostalo u lidí vážnost, úctyhodnost a důležitost nad jiná jména, není vůbec obvyklé. Protože k tomu musíme zapomenout na to, že od své přirozenosti chceme každý slavit a chválit předně sebe; a slavit lidi, kteří jsou k vidění a slyšení v médiích a říká se jim hvězdy. Slavit Hospodina, to nám moc nejde ze srdce, nanejvýš jen z úst – a někdy ani to ne. Ale snad právě proto, že to žalmista ví, prosí: Ty se, Hospodine, o to sám postarej, protože pokud to bude na nás, tak té chvály moc nezazní a lidé si vůbec neuvědomí, jakou TY máš váhu a jakou úctu a oslavování si zasloužíš! Tady chci připomenout svého oblíbeného J. S. Bacha, který byl geniálním skladatelem, a přece psal na svoje partitury: Soli Deo Gloria, samému Bohu k slávě!

Ale ti Izraelci skutečně nebyli o mnoho lepší ve zvyšování vážnosti svého Boha, protože pohané („gójové“) v jejich okolí se jim posmívali: Kde je ten váš Pán Bůh? Možná to bylo proto, že Izraelci prohráli nějakou bitvu nebo se dokonce dostali do zajetí – a to je pak těžké se chlubit svým Bohem. Když se lidé z našeho okolí dívají na dnešní církev a třeba na náš sbor, tak se také můžou ptát: Kde je ten váš Bůh? Prosit za to, aby Bůh dal slávu svému jménu, to je důležité i pro nás, kdo se k němu hlásíme, kdo si říkáme věřící, a počítáme se do církve. Protože slavný Bůh, který si zjedná respekt u lidí, přenesse aspoň odlesk své Slávy i na svůj lid. Svému jménu dej slávu, Hospodine, abychom i my získali zdravé sebevědomí a chuť pracovat a sloužit pro tvoje království. Ta prosba chce jednoduše vyzvat Hospodina, aby se nějak zřetelně projevil, tak aby se každý mohl přesvědčit o jeho moci a slávě.

„Náš Bůh je přece na nebesích a koná všechno, co chce.“ Náš Bůh je na nebesích, to může znít jako vyhýbání se problému. Bůh je daleko, takže o nás neví a nezasahuje do událostí našich životů. Má své starosti, „dělá si, co se mu líbí“, jak překládají Kraličtí. Jako bychom řekli: Bůh má svoje nebe a my máme naši zemi. Ke konci žalmu je to ještě potvrzeno: „Nebesa patří Hospodinu, zemi pak dal dětem Adamovým.“ Takhle tomu ale rozumět nemáme. „Náš Bůh je na nebesích“ znamená, že je nade všechny vyvýšený a nikdo ho nemůže sesadit: ani lidé, ani ďábel, ani nevěrná církev, ani sláva tohoto světa. A že koná všechno, co chce, tím se zase vyjadřuje, že má svoji vůli, své plány a na jejich uskutečnění pracuje. Ježíš říká: „Můj Otec stále dělá, také já dělám.“ Bůh je stále činný a jeho přebývání na nebesích neznamená, že by ta jeho činnost neovlivňovala dění na zemi. Musíme ale

pamatovat na pravdivost přísloví, že Boží mlýny melou pomalu. Ne že by to Bohu rychleji nešlo, ale on to dělá s ohledem na lidský čas. On chce předně, aby všichni lidé byli spaseni a poznali pravdu; aby uvěřili v jediného pravého Boha, Boha Izraele a Otce Ježíše Krista. A tak nechce ty nevěřící a ty lhotejné, ani ty, kteří ho mají chválit a neumějí to, smést a obejít se v tomto stvoření bez lidí. Dává nám čas, ale my to nechápeme a ve své malověrnosti to považujeme za jeho neschopnost nebo za nepřítomnost. Proto taky nezdůrazňujeme vážnost Hospodinovu ani tíhu jeho lásky ke světu, nezpíváme hallelujah! A krčíme se před těmi, kdo s perfektní zesilovací aparaturou a hlučnou hudbou, která se už někdy ani hudbě nepodobá, slaví sebe, své výtvary, přírodu. Jan Calvin řekl, že člověk je továrna na modly. Stále si tvoří něco, co by mohl uctívat, co by mu dělalo radost a dávalo pocit bezpečí a naplnění. A tu žalmista vytvoří skvělou karikaturu lidské modlářské činnosti. Modly stříbro a zlato, peníze a zlaté ozdoby, nejrůznější výrobky lidských rukou, jimž lidé dávají svůj čas a své srdce: nemluví, neslyší, nevidí, nechodí atd, a přece v ně tolik lidí doufá! Dnes je to o to těžší, že mnohé z těch model mluví, slyší, chodí. Poněvadž v technice se lidstvo dostalo tak daleko, že spolu mohou mluvit lidé nacházející se na velmi vzdálených místech; že jsou zkonstruovány přístroje, které dokáží odpovídat na otázky a dokonce mají inteligenci blízkou té lidské. To všechno vytváří iluzi, že lidský život je zajištěn, že mu nic nechybí, a když chybí, tak se to dá napravit, když máš peníze. Nejsme touto iluzí i my věřící nakaženi? Nemyslíme si, že víra v Hospodina na nebesích patří k dávno minulým časům a v dnešní technické době nikoho neosloví? Přiznejme, že nás to přinejmenším napadá. A také propadáme falešným domněnkám, že veškeré duchovno, co neumíme vysvětlit, je božské. Hospodina tím z nebe neshodíme – ani technikou ani falešnými očekáváními ani bludy. A žalmista to moc dobře ví. Nejprve varuje: Ti, kdo doufají v náhražky božského, jsou jim nakonec podobní. Modly i jejich uctívači mají omezenou záruční lhůtu; čím dál kratší životnost. Nedoufejte v modly, ani ty staré, ani ty v moderním hávu. Nevysvobodí vás. Zahod'me falešné iluze a také falešné komplexy a doufejme v Toho, kdo je toho hoden. On jediný má v tomto světě skutečnou váhu, jeho slovo k nám stále promlouvá s plnou vážností a neúnavnou radostí. Doufejme v Hospodina. On je na nebi, je neviditelný, a přece přítomný, vysoko nás přesahuje, a přece se nám dává poznat, soběstačný, a přece má o nás zájem, protože je věrný a láskyplný. Uvěřit v modly a doufat v ně je snadné, ale ony jsou nespolehlivé. Věřit v Hospodina je těžké, doufat v něho vyžaduje úsilí modliteb a přemýšlení a zkoušení – ale věrme, vyplatí se to!

2. Výzva všem věřícím k doufání

To je hlavní téma celé Bible: Doufat v Hospodina je nejlepší cesta. Doufat znamená, důvěřovat, být bezstarostný, žít v bezpečí. A k tomu celý tento žalm směřuje. Chce vyzvat každého, kdo to ví, ale pochybuje: Doufej v Hospodina. Je osloven Izrael, tedy všichni věřící lidé; a protože jsme Kristovi, můžeme se k Izraeli také počítat. Je osloven dům Áronův, tedy kněží, kazatelé, faráři: Doufejte v Hospodina! Je vám pomocí a štítem; posilou a ochranou! Konečně jsou osloveni i bohobojní, tedy sympatizanti, kteří se ještě k víře otevřeně nepřiznali. Vy všichni doufejte v Hospodina, protože tato naděje je osvědčená pomoc, zatímco doufání v člověka, v bohatství, v rozum, v techniku se dřív nebo později ukáže jako klamné.

3. Ujištění o požehnání

A po této výzvě k doufání je tu proud požehnání. Kde to dnes uslyšíme? V mezilidské komunikaci převažují holé informace, mnohdy stranicky přizpůsobené, reklama, která se snaží lidi přesvědčit pro svou pravdu, a mnoho hluku a křiku, která je pro většinu lidí nutnou kulisou prožívaného času. Ale tady, jaký rozdíl: Hospodin na vás pamatuje, žehná vám. A zase žehná všem skupinám lidí, kteří se k němu obracejí. Jste Hospodinovi požehnání; on žehná vaší víře, žehná vaší práci, žehná vaší rodině, každé dobré snaze. Jste požehnání vy malí i vy velcí! Žehná vám Ten, který všechno stvořil, nad jeho požehnání není nic většího. To je souhrn všeho dobra. Komu toto dochází, ten chválí a je vděčný. Mrtví už nechválí, nikdo z těch, kdo sestupují do říše mlčení. Starý zákon ještě nezná plnost vzkříšení. My ale už víme, že smrt neznamená odloučení od Boha, ale naopak plné poznání Boha a setkání tváří v tvář. Tak nám náš Bůh žehná. A tak naše chvála, naše hallelujah! je logickou odpovědí na všechna dobrá slova i činy, kterými nás Hospodin denně zahrnuje. Když si toto s vírou uvědomíme,

pak můžeme souhlasit s žalmistovou poslední větou: My budeme Hospodinu žehnat nyní i na věky. Hallelujah! Amen

Hospodine, odpusť nám, že bereme tvé dílo do vlastních rukou, nejednou i pro své vlastní zviditelnění. Ty jsi však Bůh pokory a sloužící lásky. A své jméno jsi oslavil předně na Kristu. Dej, ať na něho hledíme a jeho následujeme. Oslav své jméno mezi námi obnovou naší víry v Ježíše a jeho cestu. Amen

* Čtení: Jan 17,1-11 * Poslání: Ga 5,25-26* Písně: 67, S 37, 236, 346, 678 jh